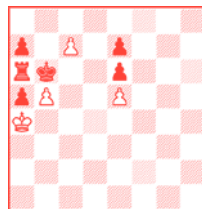
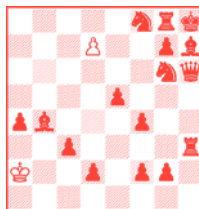
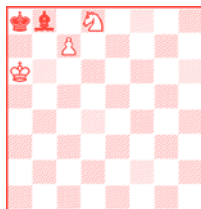
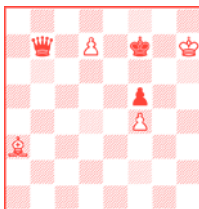
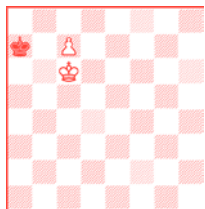

Minorpromotie

De wereld rond, Gespot,
Het dubbele loperoffer

Redactie-adres:

Oliver de Hert
Brabant Wal 61
4661 DW Halsteren
e-mail: minor@nbsb.nl
Homepage Minorpromotie: www.nbsb.nl/jeugd/minorpromotie

Aan dit nummer werkten mee:

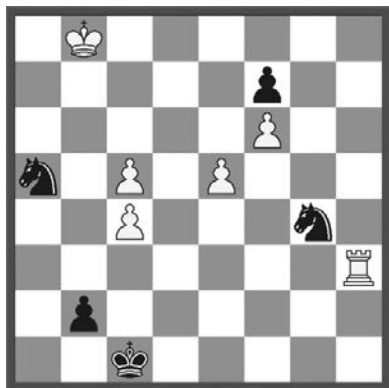
Oliver de Hert, Kees van Hogeloon, Arjon Severijnen, Herman Grooten, André van der Graaf, Inge Oostvogels, Albert Jan Blank, Frans Peeters en Jan Haverhoek

Voorpagina:

Aisha Yerramilli (Best Moves) op de Pupillendag in Roosendaal.
Foto: Frans Peeters

Minorpromotieopgave:

Een studie van Troitzky (1924)

Wit speelt en maakt remise

Oplossing op bladzijde 18

©: Niets uit dit blad mag gepubliceerd worden zonder vooraf toestemming van de hoofdredacteur.

Minorpromotie is het jeugdblad van de NBSB. Het heeft als doelstelling het schaakspel onder de jeugd in Noord-Brabant te promoten.

Voorwoord

Minorpromotie 73

Het lijkt erop dat we de strijd tegen het coronavirus gewonnen hebben. Tenminste, het leven in Nederland lijkt weer normaal nu. Dat is mooi want dan kan de Minorpromotie ook door. We kijken alvast vooruit naar het komende jubileumnummer.

In december hebben we namelijk nummer 75. We zijn benieuwd wat jullie top drie is van de vele stukjes.

Is je collectie Minors niet compleet? Op de NBSB-site kun je de laatste 38 Minors terugvinden. Voor de eerste Minors zal ik je een geheimpje verklappen, niet doorvertellen, maar Albert Jan heeft nog meerdere collecties compleet. Dus vanaf nummer 1! In de volgende Minor (74) zullen we je vertellen hoe je je top-3 kunt inzenden.

Verder is er veel moois te lezen in deze eerste Minor na corona, nummer 73 alweer.

Opgave minorpromotie	2
Voorwoord en Inhoud	3
Oorlog in Oekraïne	4,5
De wereld rond: Parijs	6,7
Het dubbele loperoffer	8,9
Geslaagd met een 10!	10,11
Gespot 2: paardendans	12-15
Met een vleugje Saavedra...	16,17
Oplossingen	18
Jeugdkalender	19
Hertenspinsels	20

Oorlog in Oekraïne

Kees van Hogeloon

Sinds Sergei in Oekraïne was, was hij totaal in verbijstering. Alles wat hij vooraf te horen had gekregen van zijn superieuren was een leugen. Hij zou niet naar een oorlog gaan, maar op vredesmissie. En de Oekraïners zouden hem en zijn medestrijders juichend begroeten als bevrijders en strooien met bloemen. Het bleek allemaal niet waar. Hij was wel degelijk midden in een oorlog beland. De Oekraïners haatten de Russische soldaten en deden alles om hen tegen te houden. En: "vredesmissie"? Sergei zag met eigen ogen tot zijn grote ontzetting dat woonwijken gebombardeerd werden door het Russische leger waar hij in diende. Onschuldige burgers werden

door Russische bommen gedood. Sergei kreeg al heel snel het gevoel aan de verkeerde kant te vechten. Maar wat kon hij doen? Hij was soldaat, moest bevelen opvolgen. Deed hij dat niet, dan was hij een deserteur en kon zo maar ter plekke zelf doodgeschoten worden. Hij probeerde zijn verstand op nul te zetten maar dat lukte niet altijd.

Hij liep met andere Russische soldaten door Irpin, een voorstadje van Kiev, toen het groepje soldaten waar hij deel van uitmaakte plots beschoten werd. Niemand raakte gewond en toen zij terugschoten stopte de aanval. Ze zagen iemand wegrennen en een huis invluchten. "Achter hem aan!", klonk het meteen en Sergei en vier andere soldaten stormden op het huis af waarin de schutter was gevlucht. Vlak bij het huis werd het vijftal opnieuw beschoten, vanaf de eerste verdieping. Dit keer was het wel raak. Sergeis vier medesoldaten werden dodelijk getroffen. Sergei schoot op het slot van de voordeur en liep het

huis in, met het geweer in de aanslag. Maar Sergei zag geen gewapende man of vrouw. Wel wat anders. In de woonkamer van het huis zat een meisje van een jaar of acht aan tafel achter een schaakbord.

Sergei liet zijn wapenzakken. Kleine meisjes met een wapen bedreigen ging hem echt te ver. Het meisje staarde hem angstig aan.

"Wees maar niet bang, ik doe je niets", verzekerde Sergei haar. Maar het meisje bleef hem bang aanstaren.

"Wat ben je aan het doen? Schaken? Dat is toevallig. Ik schaak ook graag. Zullen we een partijtje schaken?"

Terwijl Sergei dat zei was hij zelf verbaasd dat hij dat voorstelde. Het was een spontane ingeving. Hij legde zijn wapen op de grond om het meisje nog wat meer gerust te stellen.

Het meisje ontspande wat en even later zaten ze te schaken. Voor Sergei even een aangename verpozing in deze krankzinnige oorlog. Het meisje schaakte bijzonder goed voor haar leeftijd en Sergei complimenteerde haar ermee.

Toen kwam de vader van het meisje ineens de kamer binnen. Hij richtte een pistool op Sergei en riep: "Ga weg van mijn dochter! Laat haar met rust!"

"Relax, pappa!", riep het meisje. "We zitten gewoon een potje te schaken." "Schaken?", stamelde de vader verbaasd.

En toen zag hij dat Sergei ongewapend was en inderdaad gewoon met zijn dochter zat te schaken.

"U heeft ons beschoten?", vroeg Sergei.

"Ja. Dat was ik."

"Dat snap ik wel. Ik had hetzelfde gedaan in uw positie."

"Ik schiet op jou en jij komt naar mijn huis en gaat met mijn dochter zitten schaken? Is dat een nieuwe Russische tactiek?"

"Was het maar waar! Ik ben deze oorlog zat. Wij hebben hier niks te zoeken. Ik schaam me om Rus te zijn."

Op dat moment hoorden zij dat nog iemand het huis kwam binnenlopen. Hij banjerde de woonkamer in. Het was de commandant van Sergei, een eersteklas bullebak.

De vader richtte zijn pistool, maar de commandant reageerde snel.

"Laat je pistool vallen of ik schiet je dochter neer!"

De vader liet zijn pistool vallen.

Toen keek de commandant indringend Sergei aan.

"Wat zit jij hier te doen, Sergei? Te schaken met de vijand? Pak je geweer op en schiet die klootzak af!"

"Is goed", zei Sergei. Hij raapte zijn geweer op en schoot op de klootzak.

De commandant viel bloedend neer.

"Bevel uitgevoerd", zei Sergei. "En dat was meteen het laatste bevel dat ik uitgevoerd heb. Vanaf nu strijd ik met de Oekraïners mee."

Maar voor hij dat deed, maakte hij zijn schaakpartij af.

De wereld rond

Arjon Severijnen

Een mat in elf zetten is zeldzaam en spectaculair.

Toen ik een partij voorbij zag komen waarin er zo snel een mat op het bord getoverd werd, leek het me een ideaal voorbeeld voor de volgende editie van de Minorpromotie.

Het blijkt nu dat de opening in dit voorbeeld genoemd is naar de stad Parijs. Het blijkt namelijk een variant van de **Italiaanse opening** te zijn die de naam "Parijse verdediging" draagt.

Ideaal dus voor onze rubriek "De wereld rond". We belanden in de stad Parijs, de stad van de liefde, maar in deze miniatuurpartij is weinig sprake van liefde tussen de spelers!

1. e2-e4 e7-e5
 2. Pg1-f3 Pb8-c6
 3. Lf1-c4 d7-d6

Deze zettenreeks, waarbij we in de Italiaanse schaakopening zijn beland, staat ook wel bekend als de **Parijse verdediging**. Vermoedelijk omdat lang geleden in Parijs deze opening vaak gespeeld werd.

De opzet van zwart is tegenwoordig niet populair meer. In de loop van de tijd is duidelijk geworden dat de zwarte opstelling veel te passief is. De loper op f8 wordt ingesloten; vaak komt die op veld c5 beter tot zijn recht. Ook is het niet handig dat het paard op c6 staat, omdat zwart later graag met c6 en d5 wil proberen het centrum open te breken.

4. 0-0 Pg8-e7?

Met het ontwikkelen van zijn paard van g8 naar e7, brengt zwart zichzelf direct in de problemen. Door het paard op e7 te zetten, is veld g5 niet meer onder controle van de zwarte dame. Daarom heeft wit nu toegang tot veld g5.

Zwart had beter met een loperzet zijn ontwikkeling af kunnen maken, zoals 4...Lg4 of 4...Le7. Desnoods was een zet als 4...h6 nog een optie geweest om veld g5 extra te verdedigen. Het nadeel van 4...h6 is wel dat het geen stuk ontwikkelt en wit dan een ontwikkelingsvoorsprong opbouwt.

5. Pf3-g5

Nu kan wit de aanval openen op de kwetsbare pion op f7. Die staat dubbel aangevallen en is amper te verdedigen.

5. ... f7-f6??

Een enorme blunder. Zwart denkt dat dit de enige manier is om geen pion te verliezen. Dat nu zijn koning opgejaagd wordt, is natuurlijk veel erger!

Zie jij hoe wit het snelste toe kan slaan?

Hoewel de zwarte stelling na vier zetten al niet best was, waren er nog kansen om er een interessante partij van te maken.

Zwart had de zet 5...d5 moeten spelen. Die zet blokkeert de diagonaal van de witte loper op c4, waardoor veld f7 ineens niet meer aangevallen staat.

Analyse-diagram

Hat nadeel is wel dat na 5...d5 wit kan antwoorden met 6.exd5. Zwart kan dan niet goed terugslaan met 6...Pxd5? omdat er een sterk stukoffer volgt met 7.Pxf7!! Kxf7 8.Df3+ en wit staat gewonnen.

Zwart kan wel antwoorden met 6...Pa5! Een handige tussenzet die de loper op c4 aanvalt. Als wit antwoordt met 7.Lb5+ kan bijvoorbeeld volgen 7...c6 8.dxc6 Pexc6. Zwart heeft wel een pion minder, maar zijn stukken worden ineens weer actief en hij mag hopen op nieuwe kansen in deze partij.

6. Lc4-f7+ Ke8-d7
7. Dd1-g4+ f6-f5
8. e4xf5 h7-h5??

Hoewel de zwarte stelling al compleet verloren was, betekent deze zet een snel einde van de partij.

Zwart hoopt met de tussenzet 8...h5 de witte aanval af te leiden. De witte dame wordt aangevallen en als zij zou wijken krijgt zwart wellicht de kans om door te vechten al blijft de stelling wel compleet verloren.

Wit is echter helemaal niet van plan om de dame terug te trekken. Heb jij al gezien hoe hij binnen drie zetten hoe mat kan forceren?

9. f5-f6+!!

Een schitterend dameoffer. De zwarte koning staat zo hopeloos opgesloten, dat wit zijn dame niet eens nodig heeft om mat te zetten.

9. ... h5xg4
10.Lf7-e6+ Kd7-e8
11.f6-f7#

Een schitterend mat, uitgevoerd door een pion die in elf zetten tijd maar liefst vier zetten heeft mogen doen.

Het dubbele loperoffer

Oliver de Hert

Ik zou nu eigenlijk een derde versie van het offer op g7 moeten laten zien, maar ik vind het wel best zo! Ik kijk liever naar het dubbele loperoffer. Een zeldzaam offer is het, zo lees ik in de studieboeken. Het klopt wel, je offert immers zes punten en dan kan "zwart" nogal eens terugkomen door zelf te offeren. Zwart offert de dame voor een aanvallende toren en opeens is het TLL voor een dame. Doorspelen is dan vaak goed mogelijk.

In ons eerste voorbeeld speelt een jonge, dan nog geen wereldkampioen, Emanuel Lasker tegen de mij onbekende J. Bauer. De partij is gespeeld in 1889 in Amsterdam.

[Vooraf ging: 1.f4 d5 2.e3 Pf6 3.b3 e6 4.Lb2 Le7 5.Ld3 b6 6.Pf3 Lb7 7.Pc3 Pbd7 8.O-O 0-0 9.Pe2 c5 10.Pg3 Dc7 11.Pe5 Pxe5 12.Lxe5 Dc6 13.De2 a6]

14. Pg3-h5!

Het begin van een felle aanval op de zwarte koning.

14. ... Pf6xh5

15. Ld3xh7+!

Wit kan het hier ook fout doen. Zo werkt 15.Dxh5? niet wegens het simpele 15...f5 en de aanval is weg.

15. ... Kg8xh7

16. De2xh5+ Kh7-g8

17. Le5xg7!!

Ook als zwart het tweede offer weigert, gaat het mis. Euwe geeft: 17...f5 18.Tf3 De8 19.Dh6 Tf6 20.Lxf6 en wit wint. Kasparov geeft hier wit na 17...f6 de keuze uit: 18.Lh6 en 18.Tf3 wat in beide gevallen wint.

17. ... Kg8xg7

18. Dh5-g4+ Kg7-h7

19. Tf1-f3 e6-e5

20. Tf3-h3+ Dc6-h6

21. Th3xh6+ Kh7xh6

22. Dg4-d7 1-0 (38)

Ons tweede voorbeeld laat geen mindere goden zien. Hoewel nooit wereldkampioen geworden, zijn beiden onsterfelijk. Ik heb het over Nimzowitsch en Tarrasch. In hun ontmoeting in Sint-Petersburg in 1914 zet Tarrasch, spelend met zwart, Nimzowitsch een smakelijk dubbel loperoffer voor.

[Vooraf ging: 1.d4 d5 2.Pf3 c5 3.c4 e6 4.e3 Pf6 5.Ld3 Pc6 6.0-0 Ld6 7.b3 0-0 8.Lb2 b6 9.Pbd2 Lb7 10.Tc1 De7 11.cxd5 exd5 12.Ph4 g6 13.Phf3 Tad8 14.dxc5 bxc5 15.Lb5 Pe4 16.Lxc6 Lxc6 17.Dc2 Pxd2 18.Pxd2]

18. ... d5-d4!
19.e3xd4?

Dit is de beslissende fout. Analyse door de jaren heen, laat zien dat na 19.e4 of ook 19.Tfe1 er niet veel mis is met de witte stelling.

19. ... Ld6xh2+
20.Kg1xh2 De7-h4+
21.Kh2-g1 Lc6xg2!

Nimzowitsch weigert het tweede offer. Hij heeft geen zin in 22.Kxg2 Dg4+ 23.Kh1 Td5 24.Dxc5 Th5+ 25.Dxh5 Dxh5+ 26.Kg2 Dg5+ 27.Kh2 Dxd2

22.f2-f3! Tf8-e8!
23.Pd2-e4 Dh4-h1+
24.Kg1-f2 Lg2xf1
25.d4-d5

Probeert tegenspel langs de lange diagonaal te verkrijgen, maar na: 25...f5! 26.Dc3 Dg2+ 27.Ke3 Txe4+! 28.fxe4 f4+ 29.Kxf4 Tf8+ 30.Ke5 Dh2+ 31.Ke6 Te8+ 32.Kd7 Lb5 stond wit mat.

Het derde voorbeeld is er een uit eigen praktijk. Ik heb wit tegen Niels Ondersteijn. De partij is gespeeld op 6 april 2002 in Bergen op Zoom.

[Vooraf ging: 1.d4 Pf6 2.c4 g6 3.Pc3 d5 4.cxd5 Pxd5 5.e4 Pxc3 6.bxc3 c5 7.Lc4 Lg7 8.Le3 Pc6 9.Pe2 0-0 10.0-0 Lg4 11.f3 Pa5 12.Ld3 cxd4 13.cxd4 Le6 14.d5 Lxa1 15.Dxa1 f6 16.Lh6 Te8 17.Kh1 Ld7 18.e5 Lc6 19.Db1 Dxd5]

20.Ld3xg6! Dd5xe5

Het offer aannemen mag natuurlijk niet wegens mat in 2.

21.Lg6xh7+ Kg8-h8

Objectief de beste zet, maar 21...Kf7 22.Dg6+ Ke6 zou tot enorme complicaties leiden en Niels was toen al vele malen beter dan ik.

22.Lh6-g7+ Kh8xg7
23.Db1-g6+ Kg7-h8
24.Lh7-g8!! 1-0

Ik denk dat Niels deze zet gemist heeft, toen hij 21...Kh8 doorrekende. Dit tweede offer is fataal. Er dreigt Dh7 mat en na: 24...Txg8 is het mat op h6. Na de partij zei Niels dat hij nog heeft gekeken naar: 24...Df5 25.Dxf5 Txg8 maar op gaf omdat 26.Dxa5 het paard kost.

De volgende keer meer offers.

Geslaagd met een tien!

Hoog tijd voor een nieuwe lijst met het perfecte cijfer van de Stappenmethode. Deze versie sluit naadloos aan op Minorpromotie 65. SKOD Drimmelen en 't Paardje, beide uit Made, staan opnieuw fier aan kop! Let wel: deze lijst betreft alleen het consulaat Roosendaal / Breda.

Naam	Club/School	Geboren	Examendatum	Stap
1. Jules van Raaij	BSV	2002	15-2-2022	3
2. Mathijs van der Burght	DSC	2011	23-6-2019	2
3. Elof Henckens	Rode Lopers	2008	12-4-2019	2
4. Luca Wolthuis	De Pion	2010	27-11-2020	2
5. Celeste Zeng	SKOD	2008	12-12-2018	1
6. Jesen Chen	SG Breda	2006	7-5-2019	1
7. Brenden van de Ruit	SG Breda	2006	7-5-2019	1
8. Daan Pals	't Paardje	2003	7-5-2019	1
9. Sofie van der Graaf	De Klankhof	2009	24-5-2019	1
10. Fleur Thelosen	De Klankhof	2010	24-5-2019	1
11. Mijntje Nooren	De Baronie	2008	4-6-2019	1
12. Kars Leenstra	De Baronie	2008	4-6-2019	1
13. Rowan Bastiaansen	De Vincent	2011	13-6-2019	1
14. Anouk Helmink	't Paardje	2008	19-11-2019	1
15. Menno Smit	Ostrea lyceum	2005	18-2-2020	1
16. Jagger Maas	De Vincent	2012	8-10-2020	1
17. Annabelle van de Waart	De Vincent	2010	15-10-2020	1
18. Tom Manniën	De Pion	2009	27-11-2020	1
19. Huub van Horen	De Baronie	2011	15-6-2021	1
20. Merijn Bogers	De Pion	2004	15-10-2021	1
21. Teun van Herel	BSV	2010	19-10-2021	1
22. Boaz Bronkhorst	De Raadsheer	2012	3-1-2019	Op 2
23. Jasper Tamminga	SKOD	2010	12-12-2018	Op 2
24. Anouk Helmink	SKOD	2008	12-12-2018	Op 2
25. Rosa Malta	SKOD	2008	12-12-2018	Op 2
26. Maud Janssen	SKOD	2008	12-12-2018	Op 2
27. Willem van der Zanden	SKOD	2008	12-12-2018	Op 2
28. Paul van der Heijden	SKOD	2008	12-12-2018	Op 2
29. Sammie van Hooijdonk	BSV	2010	11-12-2018	Op 2
30. Lars van Laerhoven	De Raadsheer	2011	24-2-2019	Op 2
31. Bram Boer	BSV	2009	5-2-2019	Op 2
32. Jasper Arapaj	't Paardje	2011	10-9-2019	Op 2
33. Dominick Dekker	't Paardje	2010	24-9-2019	Op 2
34. Izzie Rutten	SKOD	2009	15-1-2020	Op 2
35. Thijs van Beijnen	SKOD	2010	15-1-2020	Op 2
36. Lara van der Nat	SKOD	2009	15-1-2020	Op 2
37. Ananda van de Lindeloof	SKOD	2010	15-1-2020	Op 2

38. Nils van Reeve	SKOD	2010	15-1-2020	Op 2
39. Troy van Turnhout	SKOD	2010	21-1-2020	Op 2
40. Faatma Ali	VW Drimmelen	2009	6-3-2020	Op 2
41. Saeed Abdulah Abshir	VW Drimmelen	2009	6-3-2020	Op 2
42. Logman Abo Deiah	VW Drimmelen	2010	6-3-2020	Op 2
43. Marino Stam	't Paardje	2012	13-10-2020	Op 2
44. Sam Kraal	De Raadsheer	2013	8-11-2020	Op 2
45. Anh Quan Duong	BSV	2007	27-4-2021	Op 2
46. Marius Bakx	BSV	2015	2-5-2021	Op 2
47. Ayden Buijsse	De Raadsheer	2012	12-12-2021	Op 2
48. Lars van Laerhoven	De Raadsheer	2011	3-1-2019	Op 1
49. Evi Verkooijen	De Raadsheer	2011	24-2-2019	Op 1
50. Myrthe Cantineau	SKOD	2010	12-12-2018	Op 1
51. Marli Simons	SKOD	2008	12-12-2018	Op 1
52. Lara van der Nat	SKOD	2009	12-12-2018	Op 1
53. Izzie Rutten	SKOD	2009	12-12-2018	Op 1
54. Raf Springvloed	SKOD	2011	12-12-2018	Op 1
55. Thijs van Beijnen	SKOD	2010	12-12-2018	Op 1
56. Lukas Mureau	SKOD	2010	12-12-2018	Op 1
57. Fleur van Laarhoven	SKOD	2010	12-12-2018	Op 1
58. Jasper Tamminga	SKOD	2010	12-12-2018	Op 1
59. Jasper Arapaj	't Paardje	2011	2-4-2019	Op 1
60. Saeed Abdulah Abshir	VW Drimmelen	2009	17-6-2019	Op 1
61. Faatma Ali	VW Drimmelen	2009	25-6-2019	Op 1
62. Sylvester Hoeks	't Paardje	2010	29-10-2019	Op 1
63. Harm van Zeijl	SKOD	2008	15-1-2020	Op 1
64. Rolf van der Heijden	SKOD	2010	15-1-2020	Op 1
65. Teike Folkerts	SKOD	2009	15-1-2020	Op 1
66. Cris van Oosterhout	SKOD	2008	15-1-2020	Op 1
67. Noud Linders	SKOD	2010	15-1-2020	Op 1
68. Nick van Dongen	SKOD	2010	15-1-2020	Op 1
69. Thieu van Oosterhout	SKOD	2010	15-1-2020	Op 1
70. Nevi de Laat	't Paardje	2009	3-3-2020	Op 1
71. Pjotr Raats	De Raadsheer	2011	16-2-2020	Op 1
72. Siebren Boom	't Paardje	2010	8-6-2021	Op 1
73. Fenna van der Ven	't Paardje	2011	16-3-2021	Op 1
74. Anna van der Heijden	BSV	2013	15-6-2021	Op 1
75. Floris Dekker	't Paardje	2013	7-10-2021	Op 1

Top 3 clubs/scholen met de meeste tieners

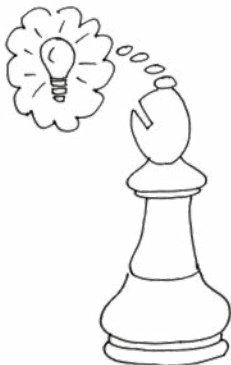
1. SKOD Drimmelen	29
2. 't Paardje	11
3. De Raadsheer / BSV	7

Gespot 2: paardendans

Herman Grooten

Paarden blijven merkwaardige dieren. Ook op het schaakbord. Op clubniveau worden veel schakers het 'slachtoffer' van een paardvork. Sommige vanden vorken werden vroeger ook wel familieschaak genoemd omdat één paard de halve vijandelijke 'familie' (koning, dame, toren) tegelijk aanviel.

GESPOT

Paarden kunnen zowel in het middenspel als in het eindspel ijzersterk zijn, maar tegelijk ook 'kreupel'. Probeer maar eens een randpion tegen te houden als je paard aan de andere kant van het bord staat. Helemaal vreselijk is het als je met twee paarden blijft zitten, terwijl de rest van de stukken afgeruild zijn. Remise is dan het onvermijdelijke resultaat, hoe 'oneerlijk' dat ook lijkt. Dat thema en pat worden op fraaie wijze aan bod gebracht in de volgende eindspelstudie.

Eindspelstudie van Herbstmann, 1937.

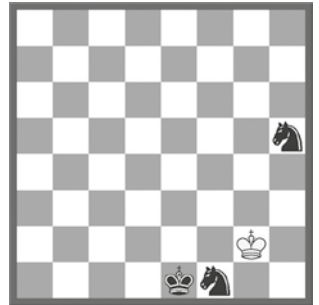

In deze stelling staat wit een paard en een pion achter. De stelling lijkt verloren, maar met paarden weet je het maar nooit.

1. Ph3-g1 Pf1-e3+

De beste zet om een winst-poging te doen.

Het alternatief: 1...Pf4+ wint niet. 2.Kh1 e1P De grap is natuurlijk dat als zwart een dame haalt, hij het slachtoffer wordt van een paardvork met 3.Pf3+. Ook 1...e1D 2.Pf3+ Ke2 3.Pxe1 Kxe1

is remise omdat we weten dat we met twee paarden (zonder medewerking) niet kunnen matzetten. Ook 2...e1D opnieuw geen optie: 3.Pf3+ Ke2 4.Pxe1 Kxe1 met remise.

Maar winnen drie paarden van een paard? Ja, als het vijandelijke paard verloren gaat. En is dat het geval?

2. Kg2-h3

Straks zal blijken dat dit het juiste veld is.

2. ... **Ph5-f4+**

Zwart probeert het pat op te heffen uit de andere variant door zijn paard in de strijd te werpen. Opnieuw is een minorpromotie tot paard geen goed idee omdat dit ook leidt tot pat: 2...e1P 3.Pf3+! Pxf3 pat!

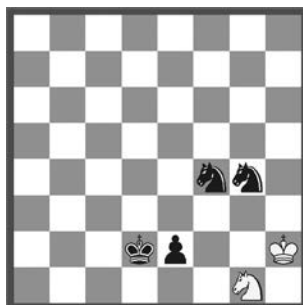
3. **Kh3-h2**

De koning mag natuurlijk niet naar de diagonaal e1-h4 omdat zwart dan een dame haalt met schaak.

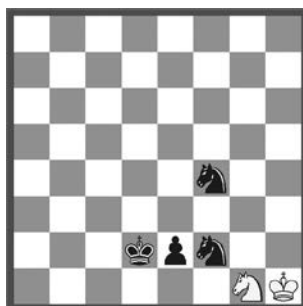
Foto: Herbstmann

3. ... **Pe3-g4+!**

Weer de beste poging. Op 3...e1P heeft wit weer een truc tot zijn beschikking: 4.Pf3+ Pxf3+ 5.Kg3 en met de dubbele aanval van de koning op twee zwarte paarden, zal zwart er tenminste een kwijtraken, waarna het weer remise is.

4. **Kh2-h1 Pg4-f2+**

Zwart moet weer een van zijn paarden verplaatsen om twee patmotieven op te heffen. Uiteraard moet weer onderzocht worden wat de minorpromotie tot paard oplevert. Het zal duidelijk zijn

dat het na 4...e1P 5.Pf3+ Pxf3 opnieuw pat wordt. En 4...e1D is zelfs al meteen een patstelling!

5. **Kh1-h2**

5. ... **e2-e1P**

Het lijkt zwart eindelijk gelukt om een minorpromotie tot paard tot stand te brengen, waarin er niet direct pat mogelijk is. Wit heeft echter een fantastische parade:

6. **Pg1-f3+!!**

Een schitterend offer, andere zetten verliezen 'gewoon'. Zo zal zwart de strijd in zijn voordeel beslissen na 6.Kg3? Ped3 7.Pf3+ Ke3 en de gecombineerde werking van de drie paarden levert een winststelling op.

6. ... **Pe1xf3+**

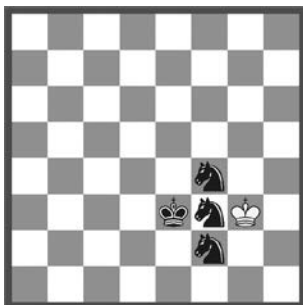
Wat bezielt wit om zwart nu de drie paarden 'gratis' te geven?

7. Kh2-g3

Een drievoudige aanval, die alleen maar gepareerd kan worden met

7. ... **Kd2-e3**
maardaniserweereenschitterend patmotief ontstaan!

Na deze fraaie studie heb je vast wel zin in meer! Zie daarvoor de volgende bladzijde. Een zestal prachtige opgaven met meer paardenmagie.

In elke opgave is wit aan zet. Oplossingen op bladzijde 18.

Deze rubriek is gemaakt voor www.schaaksite.nl en is terug te vinden onder het kopje Analyses/Techniek/Mooie zetten en bloopers.

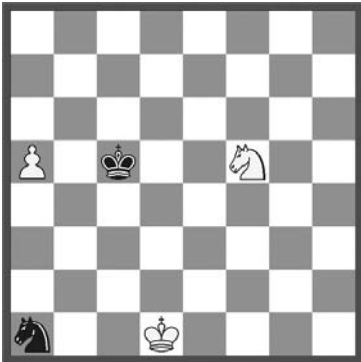

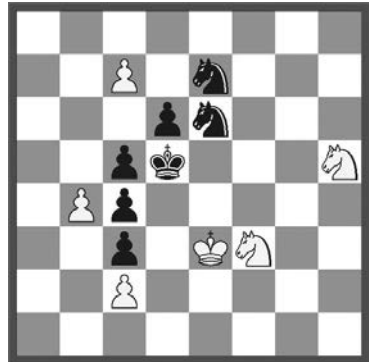
1 Speel op pat

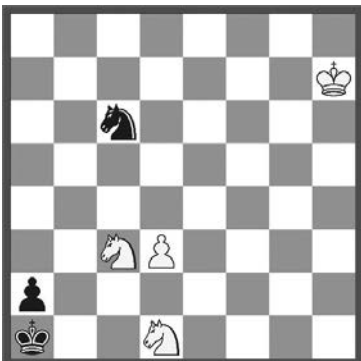
2 Hoe speelt wit op mat?

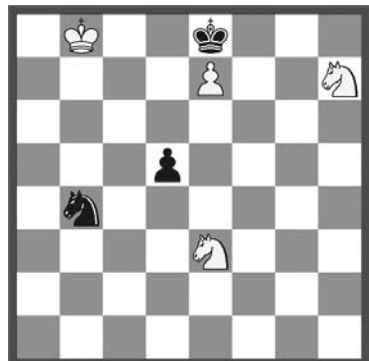
3 Doe twee dingen tegelijk!

4 Houd die koning vast!

5 Welke koningszet?

6 Speel op promotie of op mat

Met een vleugje Saavedra...

André van der Graaf

De studie waar de naam Saavedra (1847-1922) aan verbonden is, is wereldberoemd. Hij vond de waarlijk briljante zet, die elke studentschaker kent: 6.c8T!!!

De vondst begint als Saavedra deze stelling onder ogen krijgt. Op 4 mei 1895 geeft Barbier in de *Weekly Citizen* de opdracht mee: zwart speelt en maakt remise.

1. ... Td5-d6+
2. Kb6-b5!

Niet 2.Kb7? Td7 en 3...Txc7 of 2.Kc5? Td1! 3.Kb6 Tc1 met remise.

2. ... Td6-d5+
3. Kb5-b4 Td5-d4+
4. Kb4-b3 Td4-d3+
5. Kb3-c2 Td3-d4

Het enige dat zwart proberen kan. Barbier komt nu met: 6.c8D? Tc4+!! 7.Dxc4 pat. Zwart heeft de remise voor elkaar. Saavedra zag echter het fantastische:

6. c7-c8T Td4-a4

Wat anders? Er dreigde 7.Ta8 met mat. Maar nu de pointe van Saavedra:

7. Kc2-b3 T weg
8. Tc8-c1#

Saavedra toog naar Glasgow en bracht Barbier van zijn vondst op de hoogte. Ook wereldkampioen Lasker was erg gecharmeerd van deze toenieuwewending. En dante bedenken dat Saavedra maar een middelmatig schaker was. Maar het is zoals Tartakower ooit zei: "de ZET is er, maar je moet hem zien"

Het zal je niet verbazen dat dit thema regelmatig teruggekomen is. Wat te denken van de volgende positie van Liboerkin (1910-1953)?

Wat zien we in deze stelling? Qua materiaal staat het gelijk: 5 tegen 5. Alleen zijn de twee witte vrijpionnen erg sterk. Het is duidelijk dat zwart moet vechten voor remise. Wit begint met:

1. Pa2-c1

De beste zet. Het paard stond aangevallen en zie de volgende variant: 1.Pc1 Txb5 2.c7! Tc5 3.Pb3+ 1-0. Het paard is erg nuttig op c1. Er zijn voor zwart een paar manieren om verder te spelen. We gaan ze nu behandelen.

1. ... Tc5xb5
2. c6-c7 Tb5-d5+

Zwart lijkt het voor elkaar te hebben. Op 3.Kc2 volgt 3...Tc5+ en Txc7 en op 3.Ke2 Te5+ en 4...Te8 met remise.

3. Pc1-d3!!

Wat een prachtig paard-offer! Pakt ook nog veld c5 af. Zwarts enige zet is nu:

3. ... Td5xd3+
4. Kd1-c2 Td3-d4

En verder zoals in de Saavedra. Zwart moet iets anders proberen.

1. ... Tc5-d5+

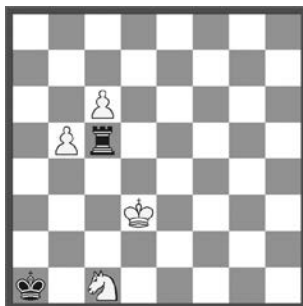
Naar welk veld gaat de koning? 2.Ke2 Txb5 3.c7

Te5+ 4.Kd3 Te8 remise. Nu werkt 2.Pd3 echter niet! 2...Txd3+ 3.Kc2 Td5 4.c7 Tc5+ 5.Kd3 Txc7 enz. Blijft over:

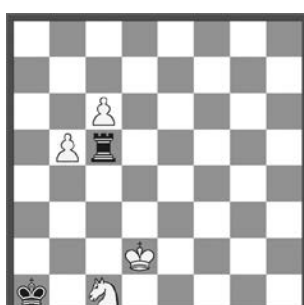
2. Kd1-c2! Td5-c5+

Zwart doet er goed aan niet op b5 te slaan: 2...Txb5 dan 3.Pb3+ Ka2 4.c7 Txb3 5.c8D wint.

3. Kc2-d3!

Mooi! Weer een paardoffer. Na 3...Txc1 helpt de witte koning de pionnen en is zwart te laat. Maar wat is er dan fout aan 3.Kd2?

3. ... Tc5xb5
4. c6-c7

Wit heeft het voor elkaar zou je zeggen. 4...Tc5 5.Pb3+ Maar...

4. ... Tb5-b2+
5. Kd2-d1 Tb2-c2!!

Met remise: 6.Kxc2 is pat. Daarom werkt 3.Kd2 niet. We gaan verder met 3.Kd3

3. Kc2-d3 Tc5xb5
4. c6-c7 Tb5-b8

Zwart probeert nog een laatste truc. 5.cxb8D en 5.cxb8T is immers pat! Ook 5.cxb8P is remise. (wordt uitgelegd op bladzijde 12 van deze minor).

5. c7xb8L

Alleen zo! Er zou kunnen volgen: 5...Kb2 6.Lf4 Ka3 7.Ld2 Ka4 8.Kc4 Ka3 9.Lc3 Ka4 10.Pd3 Ka3 11.Lb4+ Ka2 12.Kc3 Kb1 13.Kb3 Ka1 14.Kc2 Ka2 15.Pc1+ Ka1 16.Lc3#

Volgende keer meer!

Gespot 2: oefeningen (Oplossingen van bladzijde 15)

- 1.Pc4! Pxc4 pat [1...b1P (1...b1D 2.Pa3+) 2.Pxa5 $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$]
- 2 1.b4+ Pxb4 2.Pe5! en mat op c4 of c6
- 3 1.Pd4! Kd6 2.Kc1 Kc7 3.Kb2 Kb7 4.Kxa1 Ka6 5.Pb3 1-0
- 4 1.c8D Pxc8 2.b5! en mat op f4 of f6
- 5 1.Kh8! [de uitwerking is echter veel te complex voor deze bladzijde!]
- 6 1.Pf5! Pc6+ [1...Kf7 2.Kc7 Pd3 3.Kd8] 2.Kc7 Pxe7 3.Pd6#

Hertenspinsels (Oplossingen van bladzijde 20)

- 1 Spasski-Fischer (1972): 1.g3 [vangt de looper]
- 2 Kortsjnoi-Karpov (1978): 1...Pf3+ 2.gxf3 Tg6+ 3.Kh1 Pf2#
- 3 Carlsen-Karjakin (2016): 1.Dh6+ Kxh6 [1...gxh6 2.Txf7#] 2.Th8#
- 4 Lasker-Steinitz (1894): 1.Dg1+ d4 2.Dg5+ Dd5 3.Tf5
- 5 Petrosjan-Spasski (1966): 1.Dh8+ Kxh8 2.Pxf7+
- 6 Kasparov-Karpov (1990): 1.Pf7+ Kh7 2.Lxf5+ Dg6 3.Lxg6+ en 4.Txa8

Minorpromotieopgave (bladzijde 2)

Het blijft me een eer om studies van de grootmeester van de compositie te mogen plaatsen! Weer een juweeltje van Troitzky (1866-1942). Wit staat hopeloos verloren, althans, zo lijkt het. 1.Th1+ Kc2

2.e6 fxe6 3.f7 [promotie tot dame zou wit redden]
3...Pe5! [slim, op 4.f8D volgt nu: 4...Pd7+ en 5.Pxf8]
4.Th2+ Kb3 5.Txb2+ Kxb2 6.f8P!! [prachtig, 6...Pd7+ werkt nu niet en pion e6 staat aangevallen] 6...

Pec6+ 7.Ka8! [slim de hoek in en nu gaan we met de trap naar beneden] 7...e5 8.Pd7 e4 9.Pf6 e3 10.Pd5 e2 11.Pf4 e1P 12.Pd3+ Pxd3 [pat! Zie ook bladzijde 14 van deze minor!]

Jeugdkalender

Juni

3	Schaakmatties League 4 serie 3 bij Tornelo
4	BG4 HMC jeugdtoernooi in Den Bosch
10	Schaakmatties League 5 serie 3 bij Tornelo
11	NK schoolteams BO finale dag 1 in Gouda
12	Jong Talenttraining 9 (Dolf Meijer) in Best
17	Schaakmatties League 6 serie 3 bij Tornelo
18	NK schoolteams BO finale dag 2 in Gouda
25	Nationale Pupillendag (F t/m H) in Spijkenisse
26	Jong Talenttraining 10 (Dolf Meijer) in Best

Juli

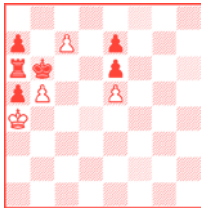
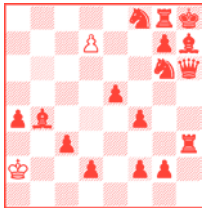
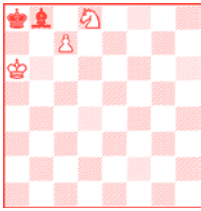
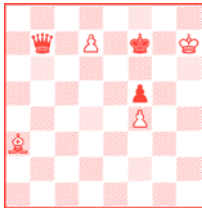
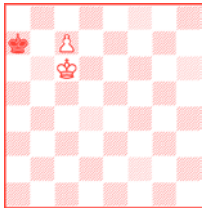
2	NK 345 voor schoolteams BO middenbouw finale in Utrecht
10	Jong Talenttraining 11 (Dolf Meijer) in Best

en dan:

Zomervakantie !!!!!

"Schaken is niet net
als het leven...
schaken is het leven."
(Fernando Arrabal)

Een zesde titel voor Magnus?

Onlangs las ik een alarmerend bericht op een schaaksite. Magnus Carlsen zou willen stoppen met WK-matches! Hij vindt ze te stressvol en schaken moet wel leuk blijven. Hij zou de tweede schaker ooit worden die stopt na het behalen van de titel. Fischer deed dit ook door in 1975 niet aan te treden tegen Karpov. Carlsen wil wel toernooien blijven spelen, hij stopt dus niet helemaal met schaken. Dat betekent dat de nummers een en twee van het kandidatentoernooi om de wereldtitel gaan strijden. Laten we hopen dat

Carlsen van gedachten verandert en zich zoals het hoort, laat verslaan, wanneer dan ook, in een echte WK-match. De opgaven komen, je raadt het al, uit de vele WK-matches, die onze schaakgeschiedenis rijk is.

1 Wat speelt wit?

2 Zwart geeft mat in 3

3 Wit geeft mat in 2

4 Wit wint

5 Wit wint

6 Wit wint

Hertenspingsels